

Motion

1976/77: 1392

av herr Aulin

med anledning av propositionen 1976/77:59 om utbildning och forskning inom högskolan m. m.

En av de viktigaste målsättningarna i propositionen 1976/77:59 är att bereda flera möjligheter till högre utbildning. Etablering av högskolor på ytterligare orter är ett uttryck för denna strävan. Ett annat är försöksverksamheten med distansundervisning.

Förutsättningarna och formerna för utökad verksamhet med distansundervisning har varit föremål för närmare utredning (SOU 1975:72). Riktlinjer för en fortsatt verksamhet med utbildningsradio har beslutats. Ändå har dessa frågor inte tillfredsställande berörts i sitt rätta sammanhang, nämligen i föreliggande proposition rörande den högre utbildningen.

Distansundervisning inom högre utbildning bör kunna bedrivas genom att kombinera olika former av självständiga och handledda studier, såsom litteratur- och korrespondensstudier, telefonkonsultationer, etermediaundervisning, gruppstudier i studiecirkelform samt lektionsundervisning både på studieorten och på högskoleorten.

Utarbetandet av studiekurserna och avvägningen mellan de olika formerna av undervisningsformer bör ske regionalt vid högskolor med fasta forskningsresurser, vilka normalt har mest kunskaper inom det aktuella ämnesområdet. I planeringsskedet bör parallellt utvecklingsarbete mellan regionerna stimuleras. Därigenom kan såväl kravet på anknytning till nya forskningsrön som önskemålet om mångfald i t. ex. läromedelsutbudet tillgodoses.

Läromedelsproduktionen bör i tillämpliga delar utarbetas i samverkan med utbildningsradion resp. Hermods, vilka inom var sitt område är lämpliga expertorgan.

För behövlig stödundervisning och för att få god lokal spridning bör lärarpersonal på studieorten kunna engageras, åtminstone för undervisning på A-nivån. Dessa bör erbjudas korta fortbildningskurser inom ämnesområdet, t. ex. genom intensivkurser i internatform.

För de avsnitt i kurserna som fordrar specialkunskaper bör lärare från resp. högskoleinstitution engageras. Dels kan denna undervisning ske lokalt på studieorten, dels kan den ske genom intensivkurser på högskoleorten, t. ex. vid laborativa moment. Sannolikt kommer intensivkurserna att förläggas till somrar och andra längre semesterperioder då de studerande har större möjlighet att ta semester eller tjänstledigt.

Undervisning på studieorten – antingen den sker i form av stödundervisning, lektioner eller som grupparbete – bör kunna organiseras i studie-

circelform och genomförs i de erkända studieförbundens regi på samma vis som de nuvarande universitetscirkelarna.

Stora delar av den ovan skisserade distansundervisningen är redan utredda tillräckligt. Andra delar är förslag som starkt varierar mellan olika studieämnen. För flertalet problem bör kanske inte ens en generell lösning anvisas utan det kan vara lämpligare att undervisningen utformas efter de starkt varierande lokala förutsättningarna. Svar på många frågor om distansundervisningens fortsatta arbetsformer bör kunna erhållas genom utvidgad försöksverksamhet i enlighet med i denna motion angivna riktlinjer. UHÄ bör snarast efter högskolereformens ikraftträdande initiera sådan försöksverksamhet.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen av regeringen begär förslag om försöksverksamhet med nya former för distansundervisning inom den högre utbildningen.

Stockholm den 3 mars 1977

OLLE AULIN (m)